

Kráľova Lehota

Obecný časopis

Január 2012

Číslo 1

Ročník 8

Vážení spoluobčania,

pri vstupe do nového roku sa vám cestou nášho obecného časopisu chcem srdečne poďakovať za pomoc, podporu, návrhy a spoluprácu pri riešení vzniknutých problémov v priebehu predchádzajúceho roku.

Poďakovanie patrí podnikateľským subjektom, fyzickým a právnickým osobám, spoločenským organizáciám v obci, ktoré finančne i vecne prispeli k plynulému priebehu osláv 650. výročia prvej písomnej zmienky o obci a stretnutia príslušníkov rodu Lehotský, prevozu a uloženia urny spisovateľky Kristy Bendovej do jej rodnej obce do urnového hrobu na cintoríne v Kráľovej Lehote, podpore športu a spoločenských podujatí organizovaných v obci.

Prajem vám požehnaný a úspešný nový rok 2012, plný pevného zdravia, šťastia, lásky, spokojnosti, pracovných i osobných úspechov a porozumenia.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Drahí bratia a sestry, milí priatelia!

Na začiatku nového roka 2012 sme plní otázok a väčšinou aj obáv. Čo nás zas čaká, čo všetko v ňom budeme musieť zvládnuť? Keďže nás strašia ďalším zvyšovaním cien a pokračujúcou hospodárskou krízou, potrebujeme počuť slová posilnenia na cestu novým rokom. Pán Ježiš nás preto vo svojom slove povzbudzuje: „Nech sa vám srdce nestrachuje! Verte v Boha a verte vo mňa.“ / J 14,1-2 / . Na Neho uvaľme všetky svoje starosti, lebo On sa stará o nás. Dôverujme Mu a pomôže nám aj v tomto roku.

Prajem Vám všetkým, aby ste pri dobrom zdraví na tele, i na duchu a s pokojom v srdci prežili nový rok 2012 pod ochraňujúcou pravícou Krista, ktorý zasľubuje: „Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta.“ /Mt 28,20/.

Mgr. Viera Mosná, evanjelická farárka

Nenechajte sa ohlupovať

Pristavili ma najmä starší naši občania, že sa boja toho čo sa to vo svete deje a ako bude ďalej. Je to výsledok strašenia ľudí cez komerčné televízie, ktoré prednostne informujú o vraždách, násilnostiach, krádežiach, nehodách, krachujúcej ekonomike. Robí sa to zámerne, lebo ľudia, ktorí sa boja, sú poslušnejší a s takými sa lepšie manipuluje.

Po roku 1989 všetko zdraželo najmenej 5 krát, pritom platy nám dlho ostali tie isté a prežili sme. Nenechajte sa ohlupovať kadejakými kriminovinami, prominovinami, smotánkami, celebritami, realityšou a prihlúplymi západnými filmami. Veď máme svoje národné kultúrne tradície a hodnoty.

Redaktor

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 6/2011

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 28.11.2011

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

1. uznesenie čís. 5/2011 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 20.09.2011 bolo splnené

B. schvaľuje

1. vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu strechy Domu smútku Kráľova Lehota na sedlovú
2. správu o hospodárení Obecného úradu v Kráľovej Lehote k 30.09.2011
3. uzavretie Zmluvy o spolupráci a združení finančných prostriedkov medzi MAS Horný Liptov, Liptovský Hrádok a Obcou Kráľova Lehota a výšku združovaných prostriedkov za Obec Kráľova Lehota 550,00 EUR na projekt s názvom: „Regionálna značka - cesta k podpore miestnych produktov“, ktoré budú po ukončení a vyúčtovaní projektu vrátené obci
4. mimoriadne odmeny za rok 2011 pre poslancov obecného zastupiteľstva a hlavného kontrolóra obce vo výške á 150,- EUR

C. súhlasí

1. s prenájomom sály kultúrneho domu v Kráľovej Lehote pre Petra Čimboru, Kráľova Lehota 60 za účelom usporiadania Štefánskej tanečnej zábavy dňa 25./26. 12.2011 za úhradu 50,00 EUR náklady na vykurovanie

Overovatelia: Pavel Lehotský ml., Jozef Lesák

Starosta obce: Vladimír Kaprini

Uznesenie číslo 7/2011

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 14.12.2011

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

1. uznesenie čís. 6/2011 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 28.11.2011 bolo splnené

B. schvaľuje

1. Všeobecne záväzné nariadenia č. 3/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kráľova Lehota

Overovatelia: Matej Lehotský, Jozef Lesák

Starosta obce: Vladimír Kaprini

Rozvoj obce

Aktivačná činnosť

V novembri 2011 – januári 2012 bola zameraná na čistenie priestoru pred pomníkom, chodníkov, cintorína od lístia a jeho odvoz. Upravil sa dvor za starou poštou, pililo a štiepalo sa drevo pre materskú školu a kultúrny dom. Bol vyčistený odvodňovací rigol v starej časti obce aj hore Hutami (od kostola po cintorín), prevádzkali sa udržiavacie práce a oprava na objektoch vo vlastníctve obce a oprava poškodených vodovodných hydrantov v obci.

Na prelome rokov i začiatkom nového roku 2012 sa od snehu čistili chodníky, spevnené plochy verejných priestranstiev, vstupy do obchodov, autobusová zastávka, chodník na cintoríne a priestor v okolí kontajnerov na separovaný zber.

V obci sú na túto činnosť zamestnaní pracovníci Dušan Lesák (v zimnom období na 1/2 úväzok kúrenie v objekte materskej školy), Vladimír Poliak – v rámci udržania projektu Revitalizácia centra námestia obce a Janka Lehotská má pracovnú zmluvu na dobu určitú.

Dostavba splaškovej kanalizácie Kráľova Lehota

Obec Kráľova Lehota predložila do konca októbra 2011 na Environmentálny fond Bratislava žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie na rok 2012 na dostavbu splaškovej kanalizácie DN 300 (od rod. domu J. Vrlíka – po koniec ul. Potok penzión Karolík) v celkovej dĺžke 548 m, o celkovom náklade 257.291,00 EUR, spoluúčasť obce je 5%.

Stavebné úpravy – obvodový plášť a spevnené plochy NKP kaštieľ

Obec predložila v decembri 2011 žiadosť na Ministerstvo kultúry SR o poskytnutie dotácie pre rok 2012 na sanáciu vlhkosti základov a muriva kaštieľa zo strany severnej a východnej, ktorej súčasťou je aj vybudovanie vonkajších spevnených plôch (chodníka) v záhrade zo strany južnej vo výške 27.500,00 EUR, spolufinancovanie z vlastných zdrojov obce je vo výške 15%.

Dom smútku – nadstavba strechy

Obec oslovila uchádzačov o predloženie cenovej ponuky na dodanie služby – vypracovanie projektovej dokumentácie v rozsahu realizačného projektu, ktorý bude slúžiť pre vydanie stavebného povolenia na nadstavbu strechy domu smútku, nakoľko jestvujúca rovná strecha realizovaná v roku 1978 aj po viacerých opravách lokálnych miest zateká a je poškodená.

Projektová dokumentácia bude riešiť objekt nadstavby sedlovej strechy nad jestvujúcou stavbou domu smútku a bude vypracovaná a dodaná do 31.01.2012. Predpoklad realizácie vlastných stavebných prác nadstavby strechy je v období júl – september 2012, záleží však od zabezpečenia združených finančných prostriedkov.

Vladimír Kaprini

Tuhý komunálny odpad a separovanie

Všetci dobre vieme, počujeme a sledujeme aj v televíznom spravodajstve, že tuhý komunálny odpad (TKO) je celonárodným problémom a týka sa to aj našej obce. Preto by sme mali všetci k tomuto problému zodpovedne pristupovať. Už pred niekoľkými rokmi sa v našej obci začalo so separovaním odpadu (sklo, plasty, papier a lepenka, kovy, opotrebované pneumatiky, textilie, batérie a akumulátory, elektroodpad z domácností) tým, že sú po obci rozmiestnené kontajnery na sklo a plasty a ostatné komodity uskladňujeme v objekte za starou poštou, resp. podľa vopred vyhlásenej akcie, o čom ste už neraz boli informovaní cestou miestneho rozhlasu, ale aj cez obecný časopis.

Problém s komunálnym odpadom často riešime na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, nakoľko nám záleží na tom, aby sme mali čistú obec a aby sme neplatili zbytočne veľké poplatky za jeho likvidáciu.

Aj napriek tomu, že už viac rokov separujeme jednotlivé komodity, čo by malo prispieť k zníženiu vyprodukovaného množstva TKO, je to opäť a každý nasledujúci rok odvezieme väčšie množstvo TKO na skládku do Liptovského Hrádku, resp. Liptovského Mikuláša (Veterná Poruba).

Viete, že TKO vozíme, okrem 4 mesiacov (júl - október), každý týždeň. Separovaný zber zo 14 kusoch 1100 litrových kontajnerov na plasty a 14 kusov 1100 litrových kontajnerov na sklo nám odvádzajú VPS Liptovský Mikuláš každý druhý týždeň. Za jeden kontajner je poplatok 3,98 EUR. Kontajnery sú za dva týždne prevažne všetky plné, dokonca sa nachádzajú plasty vedľa nich. Je to preto, že **niektorí obyvatelia plastové fľaše pred vhođením do kontajnera nestlačia**. Keby sme všetci plastové fľaše dôsledne postláčali, vošlo by ich do kontajnera viac a nemuseli by sme kontajnery tak často odvážať, čím by sa znížili finančné náklady za ich odvoz.

Tuhý komunálny odpad sme vozili na skládku do Veternej Poruby, kým nenastali problémy s jej ďalšou prevádzkou. Potom bola podpísaná v januári 2011 Zmluva na zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov s Technickými službami mesta Liptovský Hrádok, kde cena za uloženie komunálneho odpadu, poplatku v zmysle zákona č. 17/2004 Z. z. a poplatku na uzavretie, rekultiváciu a monitorovanie skládky po jej uzavretí je **44,60 EUR / t** (vrátane DPH 20%).

V roku 2011 bolo z našej obce odvezené TKO 137,83 ton a objemového odpadu z cintorína 4,26 ton. K tomu treba pripočítať náklady na odvoz TKO vlastným vozidlom Liaz BOBR (PHM, zákonná poisťka, mýtny poplatok, údržba a oprava vozidla, príprava STK, pneumatiky, mzdy pracovníkov a ďalšie.)

Rekapitulácia nákladov na likvidáciu odpadu v roku 2011

- uloženie tuhého odpadu na skládke v L. Hrádku	137,83 t x 44,60 EUR/t	6.147,20 EUR
- uloženie objemového odpadu na skládku	4,26 t x 54,20 EUR/t	230,90 EUR
- doprava objemového odpadu na skládku		159,70 EUR
- separovaný zber (sklo, plasty)	314 ks x 3,98 EUR/ks	1.249,70 EUR
- Liaz BOBR (PHM, oleje, zák. poisťka mýtny poplatok)		2.870,31 EUR
- údržba a oprava, pneumatiky, STK		2.501,00 EUR
- mzda pracovníkov		<u>1.868,36 EUR</u>
	Celkové náklady	15.027,17 EUR
- fakturácia DP pri OcÚ (podnikatelia, právnické osoby)		<u>- 4.464,55 EUR</u>
	Skutočné náklady	10.562,62 EUR

Náklady na jedného obyvateľa 10.562,62 EUR : 617 obyvateľov = **17,12 EUR/osoba/rok**

Toto sú skutočné náklady za odvoz a uloženie odpadov z obce Kráľova Lehota za rok 2011. Vidíte, že vynaložené náklady vysoko prevyšujú sadzbu poplatku za rok 2011, ktorý bol v sume 11,00 EUR/osoba/rok.

Na základe vyššie uvedených skutočností a vynaložených finančných prostriedkov sme na zasadnutí obecného zastupiteľstva v decembri 2011 predložili poslancom obecného zastupiteľstva návrh VZN - obce č. 3/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce sadzbu poplatku za zber, prepravu a zneškodnenie komunálnych odpadov na rok 2012, ktorý bol schválený vo výške **14,00 EUR/osoba/kalendárny rok**.

Vážení spoluobčania,

záleží len na vás a chcem vás týmto požiadať, aby ste si uvedomili a niektorí si vstúpili do svedomia (tí čo, nezodpovedne triedia), či budete zodpovedne pristupovať k separovaniu komodít a neďávať do kuka nádob na TKO to, čo tam nepatrí (burinu zo záhrad, skaly, kusy betónu, železný odpad, drevo a pod.) a ušetríte tak finančné prostriedky sebe i obci, alebo budeme nútení podľa skutočne vynaložených nákladov každý rok poplatok za zneškodnenie tuhého komunálneho odpadu zvyšovať.

Som presvedčený, že pochopíte uvedené skutočnosti a túto výzvu, za čo vám vopred ďakujem.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Zo života obce

Spevácky zbor Cantilena v evanjelickom kostole v Kráľovej Lehote

Po službách Božích v nedeľu 16. októbra 2011 o 11. hod. sme v našom evanjelickom kostole privítali členov učiteľského speváckeho zboru Cantilena zo Senice. Vyše 30 členný spevácky zbor známy nielen na Slovensku, ale aj v mnohých krajinách Európy, sa svojím koncertom prišiel predstaviť aj do Kráľovej Lehoty. Pod vedením pani dirigentky Mgr. Viery Gálíkovej odzneli diela Mikuláša Schneidera Trnavského, Antonína Dvořáka, Frederika Chopena, Franza Liszta a iných hudobných skladateľov.

Mohutný spev potešil a naplnil radosťou srdcia všetkých poslucháčov. Po skončení koncertu nasledovalo posedenie s našimi hosťami v urbárskom dome, kde nám ešte zaspievali niekoľko piesní a potom sa vydali na ďalšiu cestu, spoznávať prírodné krásy Liptova.

Služby Božie kráľovolehotského cirkevného zboru v skanzene v Pribyline

V nedeľu 2. októbra 2011 o 13. hod sa v kostole v skanzene v Pribyline konali slávnostné služby Božie pri príležitosti sviatku Poďakovania za úrody zeme. Každý rok tieto bohoslužby pripravuje niektorý z evanjelických cirkevných zborov Liptovsko-oravského seniorátu. V uvedenú nedeľu služby Božie organizačne zabezpečil náš cirkevný zbor. V chráme plnom veriacich zvestovala slovo Božie evanjelická fárarka Mgr. Viera Mosná a spolu s ňou liturgovali Mgr. Ilona Bázliková, evanjelická fárarka z Ružomberka a Mgr. Ján Mojszis, evanjelický farár zo Smrečian.

V programe vystúpil aj zborový evanjelický spevokol z Kráľovej Lehoty a ďakovnú báseň predniesla Janka Lorenčíková. Spoločne sme v piesňach a modlitbách poďakovali Pánu Bohu za všetko požehnanie našich záhrad a sádov, za všetko, čo sa urodilo na poliach.

Po skončení bohoslužieb sme sa zúčastnili ďalšieho kultúrneho programu, ktorý bol pripravený v areáli skanzenu. Prežili sme krásne slnečné nedeľné popoludnie a domov sme sa vracali plní duchovných a kultúrnych zážitkov.

Mgr. V. Mosná, ev. farárka

Zájazd do Turčianskej Štiavničky, Martina a Rajeckej Lesnej

Miestny odbor Matice slovenskej, Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska a Miestna organizácia Slovenského Červeného kríža spolu s obecným úradom usporiadali pre svojich členov,

Pred anglickým parkom v Turčianskej Štiavničke

ich rodinných príslušníkov a občanov našej obce v sobotu 5. novembra 2011 poznávací autobusový zájazd.

Prvá cesta viedla do Turčianskej Štiavničky. Tu nás čakal a sprievodcu mám robil starosta obce Peter Očka. Navštívili sme rodný dom básnika Jána Kostru (manžela našej rodáčky spisovateľky Kristy Bendovej) a veľký anglický park s jazerami rozprestierajúci sa okolo renesančno-barokového kaštiela šľachtického rodu Révaiovcov.

V Martine sme si prezreli dom, v ktorom býval spisovateľ a správca Matice slovenskej Jozef Ciger Hronský. Hronského pohnutý život nám priblížil PhDr. Milan Gonda zo Slovenského literárneho ústavu Matice slovenskej. Potom sme sa peši presunuli na Národný cintorín. Po ňom nás sprevádzala PhDr. Jela Borcovanová zo Slovenského národného literárneho múzea, ktorá nám pri hrobách významných slovenských dejateľov podala odborný výklad o ich pôsobení.

Na Národnom cintoríne v Martine

Na zájazde bola aj časť nášho evanjelického spevokolu a tá pri hrobách Karola Kuzmányho a Janka Francisciho zaspievala hymnickú pieseň Kto za pravdu horí. Pri vyše desiatke hrobov sme

zapálili sviečky. Vzdali sme úctu aj hrobu architekta Blažeja Bullu, ktorý projektoval kráľovolehotský ev. kostol.

Posledným cieľom nášho zájazdu bol slovenský betlehem v Rajeckej Lesnej, ktorý nás uchvátil majstrovsky prekrásnym prevedením figurálnych výjavov zo života slovenského ľudu.

Novembrové počasie bolo neuveriteľne pekné. Autobusový zájazd sa niesol v druhej a príjemnej atmosfére a zanechal pekné dojmy. Na tom má zásluhu vedúca zájazdu Ing. Blažena Mosná a starosta obce Vladimír Kaprini, ktorý preň zabezpečil finančnú podporu.

F. Bizub

Pri betleheme v Rajeckej Lesnej

Posedenie s dôchodcami

V nedeľu 13. novembra 2011 sme si pripomenuli „Mesiac úcty k starším“ a pozvali sme našich občanov, ktorí dovŕšili 60 rokov života a starších ako 65 ročných na posedenie, ktoré bolo pripravené v sále kultúrneho domu. Pri vstupe dostali stolový kalendár Kuchárku a obálku s finančným príspevkom.

Posedenie otvorila učiteľka Zdenka Poulíková básňou, hostí privítala riaditeľka materskej školy Irena Piovarčiová a slávnostne sa našim dôchodcom prihovril starosta obce.

O program sa postarali, ako už býva zvykom, deti z materskej školy pod vedením svojich učiteliek Zdenky Poulíkovej a Zuzany Jurčovej. Vystúpil aj folklórny súbor „Stráne z Važca“, ktorý obohatil program svojimi tradičnými piesňami. V programe s piesňami nechýbal ani náš evanjelický spevok a milým slovom sa dôchodcom prihovrila evanjelická pani farárka Viera Mosná. Program ukončila Irena Piovarčiová a nasledovalo pohostenie párkami, koláčikmi, minerálkou a vínom, pri ktorom si naši starší spoluobčania mali čo povedať a na čo pospomínať. *Mgr. Erika Šteučeková*

Privítanie Mikuláša

Po roku, 11. decembra 2011 v nedeľu popoludní v sále kultúrneho domu, ktorú zdobil krásne vyzdobený a rozsvietený vianočný stromček, privítali deti z našej obce Mikuláša a jeho pomocníka čerta. O mikulášske balíčky sa postaral Obecný úrad v Kráľovej Lehote a občerstvenie zabezpečil penzión Larion. Deti si balíčky od Mikuláša vyslúžili básničkou alebo pesničkou. Všetky deti poďakovali Mikulášovi, že na nich nezabudol a pozvali ho, aby našu obec navštívil aj o rok. Potom si deti zatancovali pri hudbe a už teraz sa tešia na ďalšie stretnutie s Mikulášom.

Mgr. Erika Šteučeková

Tri vydarené podujatia

Rok 2011 uplynul a my hodnotíme, čo dobrého sme v ňom prežili, ako sme dokázali využiť čas, ktorý nám bol z Božej lásky a milosti dopriaty. Preto chcem aj touto cestou vysloviť svoje úprimné poďakovanie vedeniu našej obce, a to pánovi starostovi i poslancom, ktorí v obecnom rozpočte vyčlenili v roku 2011 finančné prostriedky pre našu ZO Jednoty dôchodcov, aby sme si v lete – 9. júla mohli spoločne posedieť na chatkách pri chutnom guláši, zaspievať pri hre na harmonike a pri vzájomných debatách stráviť naozaj vydarené popoludnie. Sme radi, že ako hosť medzi nás zavítal i pán starosta.

Guláš 9. júla

Kapustnica 16. decembra

Ďalšou akciou, na ktorú naši členovia ZO Jednoty dôchodcov milo spomínajú, bolo adventné posedenie pri kapustnici a koláčikoch 16. decembra minulého roka v zasadačke OcÚ. Priliehavý program umocnil atmosféru tejto veľmi peknej predvianočnej chvíle.

Záverom chcem poďakovať v mene 36 účastníkov – členov Miestneho odboru Matice slovenskej, ZO Jednoty dôchodcov i ďalších občanov našej obce, ktorí sa 5. 11. 2011 zúčastnili už dlhšie plánovaného poznávacieho zájazdu do Rajeckej Lesnej, vedeniu našej obce za úhradu nákladov za prepravu autobusom. Na tento vskutku vydarený zájazd nám všetkým zostali nezabudnuteľné zážitky.

Za doterajšiu podporu v aktivitách našich organizácií i za poskytnutie prostriedkov na ich realizáciu vedeniu obce srdečne ďakujem.

Ing. Blažena Mosná, predsedníčka ZO Jednoty dôchodcov a Miestneho odboru MS

Z histórie obce

140 rokov železnice

Železnicu z Košíc do Bohumína postavila a prevádzkovala súkromná spoločnosť Košicko-bohumiska železnica (KBŽ), ktorá bola po 1. svetovej vojne znárodnená a zmenila názov na Československé štátne dráhy (ČSD).

Predpokladalo sa, že železnica povedie z Popradu do Kráľovej Lehoty údolím Čierneho Váhu. V ňom bola navrhnutá železničná stanica v osade Čierny Váh, odkiaľ mala viesť nová cesta cez nízkotranské sedlo Priehyba na Horehronie. Trasu železničnej trate však premiestnili do údolia Bieleho Váhu, čím sa za cenu zvýšenia zemných prác, dosiahlo zníženie sklonu trate z 20 na 14,3 promile.

Stavať sa začalo v apríli 1869 a v niektorých obdobiach na stavbe železnice pracovalo súčasne až 17 tisíc robotníkov.

Trať Kráľova Lehota - Liptovský Mikuláš bola hotová v októbri 1871 a cez Kráľovu Lehotu prešiel prvý rušeň 6. 11. 1871. Železničnú trať v úseku Poprad - Žilina dlhú 138 km otvorili 7. 12. 1871. Vtedy odišiel z Popradu 7. decembra o 23.25 hod. prvý vlak, ktorý prišiel do Žiliny 8. decembra o 6.00 hod.

Terajšiu budovu železničnej stanice v Kráľovej Lehote postavili v roku 1906.

F. Bizub Železničná stanica Kráľova Lehota, okolo r. 1910

Pred 85. rokmi zomrel Alojz Štróbl

Hrob A. Štróbla v Budapešti

Je tomu 85 rokov, ako nad ránom v pondelok 13. decembra 1926 odišiel ticho do večnosti a uzavrel svoje dielo náš významný rodák, sochár svetového mena Alojz Štróbl. Pochovali ho na Národnom panteóne kerepeškého cintorína v Budapešti, parcela 26/1, hrob 1-35. Na jeho hrob dali na zrkadlovo hladko vybrúsenú platňu zo žuly z Liptova, z Nižnej Boce, tak ako si to ešte za života želal. Počas 2. svetovej vojny na jar 1945 bola náhrobná platňa poškodená leteckou bombou. Pri 45. výročí úmrtia A. Štróbla 13. 12. 1971 odhalili na jeho hrobe nový náhrobník z červeného mramoru. Náhrobník zdobí bronzoový reliéf s autoportrétom umelca z roku 1885 a zlaté písmená s úryvkom od básnika Aranyho: „*Pozemšťanovi stačí málo, keď svoje túžby meria skromnejšie*“.

O živote a diele A. Štróbla sme v našom obecnom časopise pisali v č. 2/2006, č. 3/2006, č. 1/2007, č. 3/2007, č. 2/2010 a č. 1/2011. Môžete si to prečítať na webovej stránke našej obce www.kralovalehota.sk, kde sú v elektronickej podobe všetky čísla obecného časopisu od roku 2005, kedy časopis začal vychádzať.

Pri príležitosti 85. výročia úmrtia odvysielalo Rádio Regina o A. Štróblvi v sobotu 29. 11. 2011 o 10. hod. polhodinový reláciu v cykle Rodáci. V relácii účinkovali riaditeľka Galérie PMB v Liptovskom Mikuláši PhDr. Zuzana

Gažíková, kronikár Kráľovej Lehoty František Bizub a pracovník Lesov SR, OZ Topoľčianky Jozef Šabo. Poctu A. Štróblvi vzdalo aj Rádio Slovensko v sobotu 10. 12. 2011 o 8. hod. v relácii Rádiovikend, v ktorej účinkovali F. Bizub a J. Šabo

F. Bizub.

Zrážkomerná stanica v Kráľovej Lehote má 90 rokov

Zrážkomerná stanica v Kráľovej Lehote bola zriadená v roku 1921. Prvým pozorovateľom na nej v rokoch 1921 - 1929 bol pravdepodobne prednosta miestnej železničnej stanice Oldrich Benda (otec spisovateľky Kristy Bendovej), ktorý v tom období viedol v obci aj včelársku pozorovaciu váhovu a fenologickú stanicu. V roku 1929 zrážkomernú stanicu prevzal správca miestnej štátnej ľudovej školy Daniel Rokošíny, po ňom jeho zať, správca miestnej štátnej ľudovej školy Ján Piroh. Keď Piroha preložili na národnú školu v Závažnej Porube, od 1. 9. 1953 viedol zrážkomernú stani-

cu Ing. Baltazár Mrlian až do 30. 6. 2001. V období od 1. 7. 2001 do 6. 6. 2011 bol pozorovateľom zrážkomernej stanice Aurel Blasche. Od 7. 6. 2011 ju má na starosti František Bizub.

Zrážkomerná stanica Kráľova Lehota má evidenčné číslo 20140, nadmorskú výšku 660 m, zemepisnú šírku 49,1333 a zemepisnú dĺžku 19,7667. Prevádza sa na nej kvôli analýze variability a zmien klímy nepretržitá evidencia času výskytu zrážok (dážď a sneženie) a význačných poveternostných javov (vietor, hrmenie, hmla, rosa, osušeľ, poľadovica a iné) a denné merania množstva zrážok a výšky snehovej pokrývky, ktoré sa posielajú na pracovisko klimatologického monitoringu Slovenského hydrometeorologického ústavu v Banskej Bystrici.

F. Bizub

Ján Lehotský – osobný strážca Andreja Hlinku

Viaceri Lehotskí z Kráľovej Lehoty sa usídlili aj v Ružomberku. Jedným z nich bol ružomberský lekárnik Lehotský. Patril k tej časti Lehotských, ktorí boli katolíci. Jeho syn Ján Lehotský sa oženil s Maďarkou Júliou Olahovou z Temešváru a robil na železnici v Ružomberku. On sa stal osobným strážcom vlastenca Andreja Hlinku.

Viaceré fyzické útoky na Hlinku a pokusy o atentát na neho ukázali, že katolícky politik, predsa ľudovej strany kňaz Andrej Hlinka, potrebuje ochranu. Prvý pokus o atentát na Hlinku sa stal 2. mája 1919 na fare v Ružomberku, jeden z ďalších pokusov o atentát na neho bol 12. júna 1921 na zhromaždení v Krupine. Vtedy sa dvaja podozriví pri policajnom vyšetrovaní priznali, že za 25 tisíc korún mali Hlinku zavraždiť. Za osobného strážcu Andreja Hlinku bol vybratý Ján Lehotský, urastený chlap vysokej postavy, ktorý bol u železnice vlakvedúcim.

Mŕtvy Andrej Hlinka. Vpravo pri ňom kľúč jeho osobný strážca Ján Lehotský

Synovia Jána Lehotského, Fero a Laco, držia čestnú stráž v Hlinkovom mauzóleu

Publikácia Andrej Hlinka v slove a obraze (Toronto – Ružomberok 1991) sa venuje aj osobnému strážcovi Jánovi Lehotskému. V Plaveckom Štvrtku žije vnuk tohto Hlinkovho strážcu Ivan Lehotský, ktorý napísal knihu *Murovaná drevnica* (Bratislava 2010). V nej na starého otca spomína takto: „Vždy stál v pozadí a o prípadoch, keď musel brániť Hlinku, nikdy doma nerozprával, ani sa k ním nevracal“. Hlinkov strážca Ján Lehotský to nemal ľahké, lebo Hlinka sa stal živým symbolom zápasu za práva slovenského národa, čo mu mnohí nevedeli odpustiť. V septembri 1924 sa v Trnave strhli krvavé výtržnosti proti zhromaždeniu ľudovej strany. Kým Hlinka rečnil, neprajníci ho zasypávali kameňmi. Ján Lehotský bol nielen Hlinkovým verným a statočným strážcom, ale aj vlastencom, o čom svedčí text letákov ľudovej strany z toho obdobia: „Ani Lenin, ani Trocký, ale Hlinka a Lehotský“.

Andrej Hlinka zomrel 16. augusta 1938. Ján Lehotský sa stal strážcom a správcom jeho ružomerského mauzólea. V obavách pred postupujúcou Sovietskou armádou sa v marci 1945 rozhodlo o prevezení balzamovaného Hlinkovho tela do Bratislavy a potom ďalej na Západ. Ján Lehotský nechcel Bratislavčanom Hlinkové telo vydať, zohľadniť si však náhradné kľúče a v noci rakvu s Hlinkovým telom odviezli, doteraz nevedno kam.

F. Bizub

Pamätníky, pamätné tabule, kaplnky a kríže

Pamätná tabuľa významným rodákom

Pamätná tabuľa významným rodákom bola na priečelí kultúrneho domu slávnostne odhalená v nedeľu 25. októbra 1998 popoludní. Tabuľu navrhol František Bizub, zhotovilo a osadilo ju

Kamenárstvo Ladislav Mravec z Podturne na objednávku obce. So životom a dielom rodákov uvedených na tabuľi prítomných občanov a hostí oboznámili Ing. Ivica Michalidesová a Veronika Lehotská. Starosta obce Peter Matisko v slávnostnom príhovore okrem iného povedal: „*Naplňa nás hrdosťou, aké osobnosti pochádzajú z našej obce. Alojz Štróbl je považovaný*

za európskeho sochárskeho veľikána, vynikajúce oltárne obrazy Júliusa Štetku duševne povznášajú veriacich. Jozef Pravoslav Bella, Ján Lehotský i Ondrej Jariabek sa zasa preslávili v práci za slovenský národ, jeho reč a kultúru. Anton Mikuláš Penzel vynikol v ovocinárstve a včelárstve, svoje poznatky slovom i písomom širil medzi pospolitý ľud a tak sa snažil pomôcť chudobnému slovenskému vidieku. Ladislav Lehotský vedeckou činnosťou výrazne prispel k výskumu pestovania lesov na Slovensku. Osadením pamätnej tabuľe splácame dlh našim významným rodákom a chceme, aby i ostatní naši občania, hlavne však mládež o nich vedeli a boli na nich i na svoju obec hrdí.“

F. Bizub

Kráľovolehotské výročia

- 10. 2. 1552 Vydal vo Viedni kráľ Ferdinand I. zemanom z Kráľovej Lehoty Novú donáciu, ktorou obnovil ich chotár a šľachtické práva podľa donácií z rokov 1361 a 1390 – 460. výročie.
- 15. 2. 1952 Bola v obci založená Miestna skupina Červeného kríža – 60. výročie.
- 13. 3. 1892 Zomrel v Banskej Štiavnici banský inžinier Július Lehotský, profesor na banskoštiavnickej akadémii. Narodil sa v Kráľovej Lehote 6. 5. 1837.
- marec 1952 Začala sa výstavba trakčnej meniarne ČSD a 110 kV rozvodne povyšie obce na Lašteku.

17. 6. 2002 Zomrela v Bratislave herečka a speváčka Zora Kolínska. Narodila sa v Kráľovej Lehote 27. 7. 1941.
10. 8. 1852 Navštívil Kráľovu Lehotu cisár František Jozef I.
2. 9. 1902 V noci vypukol v obci požiar. Zhorelo 13 domov. Aj keď sa občania ihneď pustili do hasenia, oheň uhasil až veľký dážď.
7. 9. 1952 Konala sa zakladajúca schôdza miestneho Jednotného roľníckeho družstva (JRD) – 60. výročie.
31. 12. 1972 Zrušili prevádzku na Považskej lesnej železnici, ktorá viedla z Liptovského Hrádku cez našu obec a doliny Čierneho Váhu do Liptovskej Tepličky. *F. Bizub*

Spoločenská rubrika

IV. štvrťrok 2011

Narodili sa: Lukáš Lesák 26.11.2011

Jubileá: **50 rokov** Anna Baltová 1.10.1961, Irena Poliaková 7.12.1961
55 rokov Pavel Lesák 9.11.1956, Dušan Sopko 24.11.1956
60 rokov Ing. Jozef Cerovský 3.11.1951
65 rokov Zdeno Lehotský 27.10.1946 (č.d. 81), Katarína Bizubová 15.11.1946, Milada Šimčiaková 30.11.1946
75 rokov Irena Foglová 18.11.1936, Želmíra Lehotská 18.11.1936 (č.d. 186), Mária Chovanová 2.12.1936, Mária Laštková 24.12.1936
80 rokov Margita Polhošová 23.10.1931, Pavlína Papajová 11.11.1931, Tatiana Halušková 21.11.1931

Zomreli: František Kráľovský 22.11.2011 vo veku 64 rokov
 Božena Lehotská (č.d. 65) 22.11.2011 vo veku 80 rokov.

Štatistické údaje za rok 2011

V roku 2011	sa narodilo:	10 osôb z toho	5 dievčat a	5 chlapcov
	umrelo:	7 osôb	3 ženy	4 muži
	pristáhovali sa:	4 osoby	2 ženy	2 muži
	odstáhovalo sa:	15 osôb	9 žien	6 mužov

Stav k 31. 12. 2011

Počet obyvateľov 609 z toho 314 žien a 295 mužov
 Počet domov 191 z toho 167 rodinných, nich 22 neobývaných
 Chaty a rekreačné zariadenia 15
 Domy na ostatné účely 15

V osade Svarín v časti patriacej pod Kráľovu Lehota sú 4 chalupy a 15 chat.

Dagmar Žišková, pracovníčka OcÚ Kr. Lehota

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vychádza štvrťročne. Vydáva Obecný úrad Kráľova Lehota.

Redakčná rada: Vladimír Kaprini, Jozef Lesák, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková.

Redaktor: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk

Tlač: REPROservis – DTP štúdio & tlačiareň, Liptovský Mikuláš.

Náklad: 230 kusov.